

13.02.2019

Ärende/32

§ 65

Den av ledamoten Johanna Nuorteva väckta motionen om lansering av familjeträning för tonåringars föräldrar

HEL 2018-009098 T 00 00 03

Beslut

På förslag av ordföranden bordlade stadsfullmäktige ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige betraktar den av ledamoten Johanna Nuorteva väckta motionen som slutbehandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Johanna Nuorteva och 32 andra ledamöter föreslår i sin motion att man ska lansera familjeträning för tonåringars föräldrar.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Stadsstyrelsen hänvisar till givna utlåtanden och konstaterar att en av de centrala tyngdpunkterna i Helsingfors stadsstrategi 2017–2021 är att bryta de ungas utslagning och att reducera olivkvardigheten. Att erbjuda tonåringar och deras familjer stöd är ett betydelsefullt led i arbetet med att förebygga utslagning.

Att stödja föräldraskapet är en central del av det grundläggande arbetet inom social- och hälsovården. För dem som väntar sitt första barn ordnas det familjeträning i form av samarbete mellan mödra- och barnrådgivningen och lekparken samt i form av digital familjeträning via webbsidan Familjestöd. För ungdomar i grundskoleåldern finns skolhälsovårdens omfattande hälsogranskningar (årskurserna 5 och 8), vilka utgör riktat stöd till alla familjer i och med att också föräldrarna kallas dit tillsammans med den unge. På så sätt ger man stöd åt den unges upp-

växt och utveckling samt hela familjens välfärd. Föräldrarna är alltid välkomna till skolhälsovårdens hälsogranskningar också på övriga årskurser. Därutöver stöder skolans kollektiva och individuella elevvård på många sätt det uppfostringsarbete som föräldrarna utför.

Om det visar sig att familjerna är i behov av ytterligare stöd med anknytning till barnets fostran och utveckling, ger fostrans- och familjerådgivningen stöd åt familjer med barn och ungdomar i 0–17 års ålder. Hösten 2018 har man som en ny tjänst lanserat social handledning för barnfamiljer, vilken riktar sig till familjer med 11–16-åriga barn och ungdomar. Socialt arbete för personer i behov av särskilt stöd finns till hands för barn i 0–17 års ålder och för familjer. Det finns dessutom barnskyddstjänster för barnskyddets klienter ända upp till 20 års ålder. Barnskyddets tjänster ordnar också gruppstöd för föräldrar till tonåriga barn.

Att stärka föräldraskapet har lyfts fram som en målsättning i det riksomfattande programmet för utveckling av barn- och familjetjänster (LAPE), och Helsingfors deltar aktivt i utvecklingsarbetet. Målet är att bygga upp verksamhetsformer och digitala tjänster som stöder föräldraskapet. Dessutom experimenterar skolorna särskilt med modeller för föräldrakvällar som är skraddarsydda för familjer med invandrarbakgrund.

Stadsstyrelsen anser att det är viktigt att ordna familjeträning för tonåringars föräldrar genom samarbete mellan olika aktörer. Sådan familjeträning är ägnad att stödja familjens interna växelverkan och föräldrarnas uthållighet samt främja hela familjens välfärd. Övergången till högstadiet (årskurs 7) kan anses som en god tidpunkt för träning. Det vore en service som är anpassad till den vardagsmiljö där ungdomar i grundskoleåldern finns och där också de unga själva vore delaktiga. Skolornas elevvård når fram till de unga och deras föräldrar. Också familjeträning i en digital omgivning kan lämpa sig för denna målgrupp. Det är viktigt att föräldraskapet stöds på ett sätt som har kontinuitet från småbarnsstadiet fram till slutet på tonåren.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuustoaloite Nuorteva et al

Sökande av ändring

13.02.2019

Ärende/32

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 28.01.2019 § 82

HEL 2018-009098 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Johanna Nuortevan aloitteen loppuun käsitellyksi.

21.01.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 20.11.2018 § 252

HEL 2018-009098 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Ehdotus murrosikäisten vanhemmille tarjottavasta perhevalmennuksesta on kannatettava. Luontevinta olisi pilotoida mallia muutamalla alueella ja laatia siltä pohjalta koko kaupunkiin sovellettava toimintamalli. Päävastuussa perhevalmennuksesta olisivat uudet perhekeskukset, joiden kautta vanhemmuuden tuki on tarkoitus jatkossa pääosin järjestää. Koulun opiskeluhoito ja nuorisotoimi tarjoavat tähän tukea.

Perhevalmennus viittaa käsitteenä useimmiten aivan pienten lasten vanhemmille tarjottavaan ryhmämuotoiseen tukeen. Ajoittain on eri puolilla maata kokeiltu myös murrosikäisten lasten vanhemmille tarjottavaa perhevalmennusta. Näistä kokeiluista on saatu pääosin myönteisiä tuloksia. Koulujen vanhempainilloissa käsitellään murrosikään liittyvää tematiikkaa asiantuntijoiden johdolla. Koulun oppilashuolto tukee lisäksi yksittäisiä vanhempia kasvatustehtävässä.

13.02.2019

Ärende/32

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Vesa Nevalainen, oppilashuollon päällikkö, puhelin: 310 86214
vesa.nevalainen(a)hel.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta 06.11.2018 § 290

HEL 2018-009098 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveyslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon koskien murrosikäisten nuorten vanhemmille suunnattua perhevalmennusta:

"Vanhemmuuden tukeminen on keskeinen osa sosiaali- ja terveystalveluiden perustehtävää. Ensimmäistä lastaan odottaville järjestetään perhevalmennusta äitiys- ja lastenneuvoloiden ja leikkipuistojen yhteistyönä sekä sähköisenä perhevalmennuksena Perheentuki -verkkosivuston kautta tarjottuna. Peruskouluikäisten nuorten kohdalla kaikille perheille kohdennettua vanhemmuuden tukea ovat kouluterveydenhuollon laajat terveystarkastukset (5. lk ja 8. lk), joihin myös vanhemmat kutsutaan yhdessä nuoren kanssa ja joissa tuetaan nuoren kasvua ja kehitystä sekä koko perheen hyvinvointia. Vanhemmat ovat myös aina tervetulleita muillakin luokka-asteilla toteutettavaan kouluterveydenhuollon terveystarkastuksiin. Lisäksi koulun yhteisöllinen ja yksilöllinen oppilashuolto tukee monin tavoin vanhempien kasvatusyötä.

Jos perheillä ilmenee lisätuen tarvetta nuoren kasvatukseen ja kehitykseen liittyen, kasvatusta ja perheneuvonta tarjoaa tukea 0–17-vuotiaiden lasten ja nuorten perheille. Syksyllä 2018 on alkanut uutena palveluna 11–16-vuotiaiden lasten ja nuorten perheille kohdennettu lapsiperheiden sosiaaliohjaus. Erityisen tuen sosiaalityön palveluja on tarjolla 0–17-vuotiaille lapsille ja perheille sekä lastensuojelun asiakkaille lastensuojelun palveluja 20 vuoteen asti. Lastensuojelun palveluissa järjestetään myös ryhmämuotoista tukea murrosikäisten lasten vanhemmille.

Vanhemmuuden vahvistaminen on nostettu valtakunnallisen Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman (LAPE) yhdeksi tavoitteeksi ja Helsinki osallistuu aktiivisesti kehittämistyöhön. Tavoitteena on rakentaa vanhemmuuden tuen toimintamalleja sekä verkkopalveluja. Lisäksi kouluissa kokeillaan erityisesti maahanmuuttajataustaisille perheille räätälöityjä vanhempainiltoja.

Sosiaali- ja terveystoimiala kannattaa perhevalmennuksen järjestämisestä murrosikäisten nuorten vanhemmille eri toimijoiden yhteistyönä. Yläasteelle siirtyminen (7. lk) voisi olla hyvä ajankohta valmennukselle peruskouluikäisten arkiympäristöön sovitettuna palveluna ja niin, että nuoret ovat myös itse osallisia. Koulujen oppilashuolto on keskeinen nuoria ja heidän vanhempiaan tavoitettava taho. Myös verkkoympäristöön viety perhevalmennus voisi soveltua tälle kohderyhmälle. On tärkeää, että vanhemmuuden tukeen muodostuu jatkumo aina vauvasta murrosiän päättymiseen asti.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Helsingin kaupunkistrategian 2017–2021 yksi keskeinen painopiste on nuorten syrjäytymiskiirteen katkaiseminen ja eriarvoisuuden vähentäminen. Tuen tarjoaminen murrosikäisille nuorille ja heidän perheilleen on merkittävää syrjäytymistä ehkäisevää työtä. Murrosikäisten vanhemmille sekä nuorille suunnattu perhevalmennus tukee perheen sisäistä vuorovaikutusta, vanhempien jaksamista ja edistää koko perheen hyvinvointia."

Esittelijä

sosiaali- ja terveystoimialan toimialajohtaja
Juha Jolkkonen

Lisätiedot

Taina Hussi, erityissuunnittelija, puhelin: 310 43830
taina.hussi(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 30.10.2018 § 208

HEL 2018-009098 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää perhevalmennuksen järjestämisestä murrosikäiselle nuorille tarpeellisenä ja näkee murrosikäisiin nuoriin kohdistettavan tuen lisäämisen perusteltuna. Tuen tarjoaminen juuri murrosikäisille nuorille ja heidän perheilleen on merkittävää syrjäytymistä ehkäisevää työtä, johon tulisi panostaa nykyistä enemmän.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalveluissa on kehitetty menetelmiä murrosikäisten nuorten ja heidän perheidensä tukemiseksi, mutta nykyisillä resursseilla tarpeisiin ei pystytä vastaamaan riittävästi. Luotsi-toiminta, jota toteutetaan yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimialan kanssa, tarjoaa tukea yläkouluikäiselle nuorille sekä heidän huoltajilleen. Luotsi-toiminnassa nuoren yksilöllisen tuen lisäksi nuoren

13.02.2019

huoltajilla on mahdollisuus keskustella henkilökohtaisesti nuoriso- ja/tai sosiaaliohjaajan kanssa murrosikään liittyvistä kysymyksistä ja saada joustavasti ohjausta matalalla kynnyksellä.

Lisäksi Luotsi-toiminnan yhteydessä on järjestetty vanhemmille vertaisryhmätoimintaa yhteistyössä perheneuvoloiden kanssa. Vanhempien vertaisryhmätoiminnassa on voitu keskustella ja vaihtaa kokemuksia muiden vanhempien kanssa murrosikään liittyvistä haasteista ohjaajien tukemana. Nykyresurssein toiminta on kuitenkin vähäistä eikä vastaa tarpeeseen riittävästi.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kannattaa murrosikäisiin suunnatun perhevalmennuksen järjestämistä yhteistyössä eri toimijoiden kesken. Yhteistyökumppanina kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan nuorisotyö voi tarjota osaamista, menetelmiä ja luontevan keskusteluyhteyden nuoriin ja vanhempiin, mutta tämä edellyttää resurssien suuntaamista nykyistä enemmän syrjäytymistä ehkäisevään työhön.

Esittelijä

nuorisoasiainjohtaja
Mikko Vatka

Lisätiedot

Heidi Hällman, aluepäällikkö, puhelin: 310 71608
heidi.hallman(a)hel.fi
Tiina Nurmi, suunnittelija, puhelin: 310 89121
tiina.nurmi(a)hel.fi